

Kopja Informali ta' Sentenza

**QORTI TAL-MAGISTRATI
(GHAWDEX) GURISDIZZJONI INFERJURI**

**MAGISTRAT DR.
PAUL COPPINI**

Seduta tat-30 ta' Ottubru, 2012

Avviz Numru. 15/2009

**Direttur Ġenerali Taqsima
tar-Regolamentazzjoni Veterinarja
u tal-Konservazzjoni u Kontroll tas-Sajd**

vs

Lorenzo Camenzuli;

John Francis Camenzuli;

Paul Camenzuli

Illum it-Tlieta, 30 ta' Ottubru 2012

Il-Qorti,

Rat l-Avviz li permezz tiegħu l-attur talab lill-konvenuti jgħidu għaliex m'għandhiex din il-Qorti, previa d-

Pagna 1 minn 6

Qrati tal-Gustizzja

Kopja Informali ta' Sentenza

dikjarazzjoni li s-somma ta' ħamest elef, tliet mija u erbgħa u sittin ewro (€5,364) li tħallset lill-konvenuti mill-atturi tħallset lilhom erronjament u mingħajr ma kienu ntitolati għalija, u dan stante illi

i) L-ammont ta' ħlas li kellu jingħata lilhom f'għajjnuna permezz tal-Ftehim Numru F67/2006/MFA348 iffirmat nhar il-Ġimgħa 23 ta' Ġunju 2006 bejn l-attur u l-intimati taħt il-programm Strument Finanzjarju għall-Gwida tas-Sajd 2004-2006, miżura 3.3 – Sajd, Sott-Miżura 3.3.1 – Flotta, kellu jiġi mnaqqas b'wieħed punt ħamsa fil-mija għal sitt snin peress li d-dgħajsa ta' l-intimati kellha 21 sena;

ii) Tali ammont bi żvista fil-fatt ġie mnaqqas b'wieħed fil-mija biss, u għalhekk is-somma ta' €5,364 tħallset żejda lill-intimati;

iii) Minkejja li debitament interpellati b'ittra ufficċjali tat-2 ta' Ġunju 20058 taħt l-artikolu 166A tal-Kap. 12 sabiex iħallsu lura l-ammont imħallas żejded, il-konvenuti baqgħu nadempjenti.

Tikkundanna u tordna lill-konvenuti, solidament jew min minnhom, iħallsu lill-atturi s-somma ta' ħames elef tliet mija u erbgħa u sittin ewro (€5,364) bħala danni rappreżentanti flus approprijati indebitament minn, u a skapitu ta' l-erarju pubbliku bħala konsegwenza ta' l-aġir abbużiv u tan-nuqqas ta' osservanza tal-liġi da parti tagħhom.

Rat in-Nota ta' l-Eċċezzjonijiet tal-konvenuti li eċċepew illi:

1. Il-bilanċ pretiż m'għadux dovut u dana skond il-patti u kundizzjonijiet iffirmati bejn il-partijiet fil-kuntratt tat-12 ta' Frar 2003.

Salvi eċċezzjonijiet uletrjuri.

Rat id-digriet tagħha tat-23 ta' Marzu 2012 fejn il-kawża tħalliet għal-lum għas-sentenza.

Rat in-Noti ta' l-Osservazzjonijiet rispettivi tal-kontendenti.

Rat l-atti l-oħra kollha tal-kawza, inklużi l-verbali tax-xhieda mismugħa u d-dokumenti esebiti.

Ikkunsidrat:

Illi permezz ta' din il-kawża l-attur qed jitlob mingħand il-konvenuti, solidament jew min minnhom, ir-rifużjoni tas-somma msemmija fl-Avviż li huwa jgħid li tħallset lilhom bi żball. Il-konvenuti qed jikkontestaw din it-talba.

Il-fatti li taw lok għal din il-kawża kienu s-segwenti. Il-Gvern ta' Malta permezz ta' l-attur presenti, ħareġ skema li permezz tagħha, in linea ma' dak stabilt skond ir-Regolamenti Komunitarji, ppreveda li jnaqqas il-flotta tas-sajd maltija, u dan sabiex tiżdied il-konservazzjoni tal-ispeċi ta' ħut fil-baħar Mediterran. Permezz ta' din l-iskema għalhekk diversi sajjieda ġew imħajjra sabiex iċedu l-liċenzja tas-sajd u jkissru l-bastimenti tagħhom. Fl-istess waqt saret ukoll kwota fuq il-liċenzji tas-sajjieda u dana sabiex il-flotot tas-sajd tal-pajjiżi membri tal-Unjoni Ewropea ma jkunux jistgħu jizdiedu. Għalhekk kull min ipparteċipa f'din l-iskema ħa kumpens ta' darba u dan bl-intiża ċara u rrevokabbli li huwa fil-futur ma jkollux l-opportunita' li qatt jerga' jagħmel l-attività ta' sajjied.

Fil-każ in eżami, wara sejħa mill-awtoritajiet għal dan il-għan, il-konvenuti, bħala sajjieda, tħajru japplikaw sabiex jidhlu f'din l-iskema. Għalhekk u kif anke jirizulta mix-xhieda prodotti, imlew l-applikazzjoni meħtieġa u taw l-infomazzjoni kollha mitluba b'mod korrett. Id-Dipartiment konċernat ipproċessa din l-applikazzjoni u fuq l-informazzjoni mogħtija ħadem dak li kellu jingħata bħala kumpens lill-konvenuti. Hekk kif saru jafu x'kienu ser jingħataw biex iċedu l-liċenzja u jiddistruġġu l-bastiment tas-sajd tagħhom, il-konvenuti aċċettew l-offerta li saritilhom, u eventwalment fit-23 ta' Ġunju 2006 ġie ffirmat il-ftehim milħuq bejn il-kontendenti rigward din l-iskema,

fejn gie dikjarat fost kondizzjonjet oħra, li l-konvenuti kellhom jirċievu bħala kumpens is-somma ta' €168,072.¹

Ġara pero' li meta saru l-verifiki mill-awditur tal-Gvern, irriżulta li kienu saru kontegġi hżiena da parti ta' l-attur, bil-konsegwenza li l-konvenuti ngħataw iżjed minn dak li kien jistħoqilhom skond il-kriterji stabiliti mill-Unjoni Ewropea. Kien għalhekk li l-attur talab rifużjoni ta' l-ammont imħallas żejjjed lill-konvenuti, li da parti tagħhom qed jirrifjutaw li jagħmlu din ir-rifużjoni.

Min-Nota ta' l-Ossevazzjonijiet tiegħu jidher li l-attur qed jibbaża l-pretensjoni tiegħu fuq il-kważi kuntratt hekk imsejjaħ *indebiti solutio* kontemplat fil-liġi tagħna, fejn jingħad illi:

“Kull min jirċievi, sew xjentement jew bi żball, haġa li hu ma kellux jieħu la taħt obligazzjoni ċivili lanqas naturali, għandu jroddha lil dak li minn għandu jkun irċevieha bla jedd.”²

Fil-każ in eżami l-attur qed jgħid li sar żball fil-kalkoli meta ġew biex jiffisaw il-kumpens dovut lill-konvenuti, u għalhekk qed jibbaża t-talba tiegħu proprju fuq dan l-iżball. Gie mgħallem fid-dottrina li sabiex ikun hemm jedd għal din ir-restituzzjoni, hemm il-ħtieġa ta' erba' elementi, ċioe':

*“(a) il pagamento; (b) la mancanza di causa; (c) l'errore del solvens; e finalmente (d) la mancanza di un obbligo morale, che autorizzi la soluti retentio.”*³

Imma hawnhekk m'għandniex każ ta' xi ħadd li ħallas xi haġa mhix dovuta minn jeddu jew għax gie mitlub iħallas bi żball, kondizzjonijet li jwasslu għal dan il-kważi kuntratt ta' *indebiti solutio*. Ir-relazzjoni bejn il-kontendenti tinsab regolata b'kuntratt li għaliegħ daħlu l-partijiet xjentement u li gie aċċettat miż-żewġ naħat taħt diversi kondizzjonijiet u obligazzjonijiet. Infatti ż-żewġ naħat, kif jirriżulta min-Noti ta' Osservazzjonijiet rispettivi, jaċċettaw il-prinċipju

¹ Ara kopja ta' dan il-kuntratt esebit bhala Dok.MC 1 a fol. 13 - 29 tal-process

² Art.1021 Kap.16

³ G.Giorgi: Teoria delle Obligazioni vol.V para.74 pag.112

sagrosant li *pacta sunt servanda*, u cioè' li l-kontraenti huma marbuta b'dak li jkunu ftehm u aċċettaw. Infatti l-artikolu 992(1) tal-Kodiċi Ċivili jistipula li: **"Il-kuntratti magħmula skond il-liġi għandhom saħħa ta' liġi għal dawk li jkunu għamluhom."** Imbgħad is-sub-inċiz (2) ta' l-istess artikolu jagħmilha ċara li: **"Dawn il-kuntratti ma jistgħux jiġu mħassra flief bil-kunsens ta' xulxin tal-partijiet, jew għal raġunijiet magħrufa mil-liġi."**

Fil-każ in eżami l-attur minn naħa liberament aċċetta li jhallas kumpens lill-konvenuti fis-somma stipulata fl-istess kuntratt, u l-konvenuti min-naħa tagħhom aċċettaw li jirċievu dik is-somma, bil-patt li jirtiraw il-liċenza tas-sajd li kellhom u li jiddistruġi l-bastiment tagħhom. Dak li wassal lill-konvenuti biex jaċċettaw il-kumpens offrut mill-attur kien appuntu l-ammont dikjarat fl-istess kuntratt. L-obbligazzjonijiet tagħhom kienu marbuta direttament mas-somma offruta, b'tali mod li seta' jagħti l-każ li ma jaċċettawx il-kumpens kemm il-darba s-somma offruta kienet wahda inferjuri għal dik li attwalment saret.

Jiġi għalhekk illi kemm il-darba l-attur isostni li kien hemm xi żball f'dan il-kuntratt, ir-rimedju għalih, kif tajjeb jirriveaw il-konvenuti fin-Nota ta' sottomissjonijiet tagħhom, ma kienx dak ta' l-*indebiti solutio*, imma r-rexissjoni tal-kuntratt *de quo* a bazi appuntu ta' dak l-iżball. Fil-prattika pero' jidher li l-attur għażel l-azzjoni presenti proprju għax ma setax jitlob dan ir-rimedju għaliex, f'każ ta' rexxissjoni, kien ikollu jerġa' jirrestitwixxi lill-konvenuti l-liċenzja u l-bastiment tagħhom, ħaġa impossibbli ġialadarba dan illum m'għadux jeżisti, minħabba li ġie distrutt, kif kienet tesiġi waħda mill-kundizzjonijiet ta' l-istess kuntratt.

Għaldaqstant, billi ma jeżistux il-kundizzjonijiet sabiex tintlaqa' din it-talba a bazi tal-prinċipju ta' l-*indebiti solutio*, din l-azzjoni ma tistax tirnexxi.

Għal dawn il-motivi, filwaqt illi tilqa' l-eċċezzjoni tal-konvenuti, tiċhad it-talba attriċi, bl-ispejjez kontra l-attur.

Kopja Informali ta' Sentenza

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----